

VISITA PASTORAL A VILA-RODONA,
EL 26 DE SETEMBRE DE 1858, DE L'EXCM.
I RVD. SR. ANTONI PALAU I TÉRMENS,
FILL DE VALLS I BISBE DE BARCELONA

Miquel Trullols i Vergés

Com a justificant de la meua col·laboració, diré que per part de mare, de cognom Rabadà, sóc descendent de Vila-rodona, i el bisbe Palau va néixer a Valls a la casa pairal de la meua muller, per part de mare també descendent de la Vila. En resum, estic fent un recull de dades familiars i col·laterals i he considerat que seria bo donar a conèixer la visita pastoral que l'esmentat bisbe féu a la Vila fa quasi 150 anys.

Els documents consultats, dels quals s'han tret totes les dades que s'exposen tot seguit, han estat dos manuscrits de les Visites Pastorals, un dels itineraris i l'altre dels Decrets donats de resultes de les visites. La llengua de redacció és el castellà i tenim fonaments comparatius per suposar que estan fets de puny i lletra del propi bisbe, molt petita i relativament difícil d'interpretar, fins i tot amb algunes llacunes indesxifrables. Per això, al no poder emprar amb garantia d'èxit l'escrit personal, i encara amb el risc de perdre una mica el gir de cada llenguatge, hem decidit traduir-lo al català, entenedor de tothom que llegeix *La Resclosa*.

Alguns dels nostres familiars avantpassats segur que varen viure l'esdeveniment. A ells els dedico aquestes ratlles, història d'uns fets que van passar aleshores.

A dos quarts de cinc de la tarda l'E.S. va sortir de l'Albà¹ i arribà a Vila-rodona a dos quarts de set. Aquesta parròquia està situada en un poble amb algunes cases escampades. És en terreny baix, per on passa el riu Gaià, que fertilitza aquelles comarques i li dóna comerç amb les seves hortes. L'església és molt gran, de construcció moderna i elegant, amb les seves tres naus, creuer, cimbori i tribunes altes, però li falta especialment un bon altar major. El campanar no està acabat, però serveix per a sostenir i tocar en ell les campanes. La casa rectoral és junt a l'església i es comuniquen interiorment per la sagristia, però és pobra i mal distribuïda. El cementiri és nou i és fora de la població.

¹ Hi va ser el 25-10-1858.

DECRETS DE LA VISITA

1. Que es retiri l'ara de l'altar de Sant Joan, ja que no té relíquies.
2. Que es posi a tots els altars un Sant Crist de major grandària, nou o restaurat, i que no siguin d'estany.
3. Que es retirin de les grades de l'altar major les imatges del Nen Jesús i de la Mare de Déu, per ésser previst que les imatges no poden situar-se en llocs col·laterals o secundaris.
4. Que es retirin les dues casulles de diversos colors en les que no domini cap dels previstos per la salvicaria. Que se'n retiri igualment una altra de negra de pana de cotó, i que deixi d'emprar-se altra de morada i verda, fins que sia tota d'un sol color.
5. Que es tregui del lloc on habitualment es troba, i que es col·loqui en un de visible de l'església, la pila baptismal, amb la finalitat que els fidels tinguin sempre a la vista la font de salut i regeneració.
6. Que es tingui molta cura de la col·locació de les robes a la Sagristia. Cal posar-les amb el degut ordre i forma expressada en aquesta Acta de Visites, a fi que no es malmetin abans de temps.
7. Que es facin uns "gonfalons" per anar davant de les processons, com és costum a totes les parròquies.
8. Que es retirin els armaris i altres andròmines que hi ha a diferents punts de l'església, fent servir si cal, com a magatzem, el lloc que ara serveix de baptisteri.
9. Que procurin restablir, prèvia adequació i restauració, les confraries i les seves administracions, excitant el zel i la pietat dels fidels, a fi que llueixin els altars dedicats en honor de la Verge Santíssima i dels Sants.
10. Que es formalitzi l'Obra [...] conjuntament amb el sr. Alcalde i persones de diners i piadoses, els arbitris que es creguin més oportuns a l'augment dels fons del culte, i es posi l'església en la brillantor que correspon.

Donat a Vila-rodona el 26 de setembre. Confirmats 575.